

Laks i et åpent anlegg. Foto: Linda Næsfieldt

Næringsliv Havbruk

Minimalt svinn i lukket forskningsanlegg

Mens opptil 20 prosent av oppdrettslaksen dør i den første vekstfasen i åpne anlegg i sjøen, var dødeligheten under en prosent i et lukket forskningsanlegget i Hordaland.

Forfatter: Harald Berglihn

- Publiseringsdato: Oct 28, 2014 9:53 PM
- Sist oppdatert: Oct 28, 2014 9:53 PM

Mens opptil 20 prosent av oppdrettslaksen dør i den første vekstfasen i åpne anlegg i sjøen, var dødeligheten under en prosent i et lukket forskningsanlegget i Hordaland.

– Det vi har oppnådd her er en oppsiktsvekkende høy overlevelse som vi ikke kjenner fra åpne anlegg, sier seniorforsker Sigurd Handeland hos Uni Research i Bergen.

– Det er et kolumbiegg der vi i tillegg reduserer utfordringene med lus og sykdom, legger hans kollega Bendik Fyhn Terjesen hos Nofima til.

Mens det vanlige er å sette ut lakseyngelen i åpne merder i havet når den veier rundt 100 gram, har forskerne i samarbeid med Marine Harvest, Lerøy Seafood, Grieg Seafood og Smøla klekkeri og settefisk – finansiert av Forskningsrådet og FHF – satt ut fisken i en lukket tank som måler 40 meter i diameter og beholdt den der til den veide omtrent en kilo. Samtidig ble en tilsvarende mengde yngel satt ut i en tradisjonell åpen merd. I det åpne anlegget var svinnet på snaut 11 prosent – i det lukkede anlegget altså under en prosent. Ifølge Mattilsynet er det normalt med 16–17 prosent svinn.

– Dette er jo som et hus der laksen har det mye tryggere. Fisken er mindre eksponert for alle kreftene i et åpent anlegg. Dessuten mener vi at vi klarer å føre fisken mer effektivt. For en oppdretter er førfaktoren svært viktig for økonomien, sier Handeland.

– Hva med veksten?

– Referansefisken vokste fra 97 gram til 1005 gram på 36 uker. Vi satte ut fisken i det lukkede anlegget ved Molnes en måned senere – og den vokste fra 118 gram til 986 gram på 33 uker. Det innebærer at fisken i de lukkede merdene vokser raskere enn i de åpne. Det skyldes trolig blant annet at vi tar vann fra større dyp som i perioder av året har høyere temperatur enn overflatevannet, sier Terjesen.

Fortsatt er lukkede merder betydelig dyrere i innkjøp.

– Men mye tyder på at lukket produksjon i laksens første levetid i sjøen likevel kan bli svært interessant fremover. Slik produksjon reduserer næringens økologiske fotavtrykk. Avløpsvannet kan renses samtidig som seks-åtte måneders senere utsett i åpne merder vil bidra til redusert luseproduksjon og dermed mindre behov for kostbar avlusing. Veksten er bedre, førfaktoren lavere og problemer med lus og andre sykdommer trolig lavere ettersom vannet hentes fra dypet, sier Handeland.